

Novi Svet

Post kao blagoslov

**Velika draž sadašnjeg vremena
Harizma Kjare Lubik, pokretača društvenih promena**

Doček Nove Godine Gen3 u Totovom selu

Veštačka inteligencija?

Post

- 3 Papina poruka za veliki post
- 5 Post kao blagoslov
- 6 Istorija i razvoj Pokreta focolara
- 9 Velika draž našeg doba
- 13 Papa Franja će posetiti Loppiano

Mladi

- 14 Doček Nove Godine Gen3 u Totovom selu

Kuća dobrih vesti

- 18 Treba nam više pozitivnih vesti

Nauka

- 19 Veštačka inteligencija?

Praktični saveti - uradi sam

- 22 Zelena strana

Vesti

- 23 Cirkularna ekonomija

Revija Pokreta focolara
 Godina 2018. Br.1/2 - Jan/Feb
 Izdavač: Pokret focolara - Marijino
 delo, Ičkova 14, 11000 Beograd
 Redakcija: Joakim Striber;
 Tehnički redaktor: Annamaria
 Ambruš;
 Lektor: Maja Jovanović;
 Foto: Annamaria Ambruš;
 Štampa: SZR Produkcija 64,
 Željko Levnaić PR, Kordunaška 2,
 14000 Valjevo

Linkovi:
 Pokret focolara Srbija
<http://www.focolare.org/serbia/>
 E-mail: novisvet@gmail.com
 Facebook stranica: Novi Svet oko nas
<http://www.dobrevesti.rs>

Dragi prijatelji čitaoci,

U martu obeležavamo 10 godina od Kjarinog „dies natalis“ kako je ona sama jednom napisala: početak života koji nema kraja. Kjara je iza sebe ostavila veliku porodicu po celoj kugli zemaljskoj, najrazličitijih naroda, kultura, vera. Ostavila je i svoju viziju jednog novog sveta sa programom Da svi budu jedno (Jn 17.22). Svet sveopšteg bratsva koje prožima sve sfere ljudskih aktivnosti. Zatim, prošlo je i 75 godina od osnivanja Pokreta. Potrebno je osvrnuti se malo unazad na taj period, na pređeni put, da bi jasnije sagledali Božiju promisao nad ovim Delom, ali i da bi znali kako napred. Pravi trenutak za novi početak Novog Sveta, koji će od sada izlaziti u elektronskom i u štampanom izdanju.

VELIKA DRAŽ NAŠEG DOBA, Harizma Kjare Lubik, pokretača društvenih promena, je naslov pod kojim se označava ovaj Kjarin jubilej kojem se Novi Svet pridružuje kao vesnik njene Harizme, priložima u ovom i sledećim brojevima Novog Sveta. U njoj su mnogi pronašli svoje ognjište, oko kojeg se rado okupljaju jer su osetili draž topline njegove ljubavi; ali mesta oko njega ima i za druge koji to žele: Dođoh da bacim oganj na zemlju i kako bih voleo da se već zapalio! (Lc 12.49). Neka onda to ognjište postane pokretač društvenih promena u svim poljima ljudskih aktivnosti: ekonomiji, politici, umetnosti, nauci...

U Srbiji, Pokret je zaživeo još 70-ih godina. Neki od pionira tih minulih vremena su još među nama, a neki više nisu. Želeli bi da na stranicama Novog Sveta čitamo o tome kroz prisećanja jednih, i sećanja na one druge. Sa druge strane, Ivo Andrić je govorio: U deci se obnavlja i čisti reka čovečanstva; mladi svojim inicijativama punim fantazije, konkretno svedoče da se Kjarin duh prenosi iz generaciju u generaciju, a njena vizija Ujedinjenog sveta u njima se već nazire. Gorivo vatre ognjišta je naša međusobna ljubav u svakodnevnom životu, a Novi Svet je tu da pomogne, da protrese žeravicu. Potrudimo se da svetlo Harizme bude na stolu a ne ispod njega. Zajedno ćemo i uspeli.

Papina poruka za Veliki Post

“I zbog mnogog bezakonja ohladneće ljubav mnogih.” (Mt 24, 12)

Papa Franjo je poslao poruku za Veliki Post, u kojoj poziva sve vernike bez obzira na konfesionalnu pripadnost, veru kao i sve ljude dobre volje na autentičan život u tom periodu, kako bi pomogli svim ljudima u poteškoćama. Objavljujemo deo te poruke, a uz to, koristimo priliku da obznanimo da će papa 10. maja ove godine, posetiti Lopjano, prvi gradić Pokreta focolara u kome živi oko 800 osoba svih uzrasta, nacija, vera; među njima su takođe naše 4 prijateljice iz Srbije, koje su tamo da bi bolje upoznale harizmu Kjare Lubik i kulturu jedinstva kao stila života. Kada se budu vratile, biće nam zadovoljstvo da čujemo od njih šta im je značio ovaj period.

Do tada, vodimo se rečima Pape kada razmišljamo o Velikom Postu.

Uzevši kao polaznu tačku rečenicu iz Matejevog Jevanđelja, “I zbog mnogog bezakonja ohladneće ljubav mnogih” (Mt 24, 12), papa nas poziva da se čuvamo lažnih proroka i preispitamo sebe o navikama koje nas udaljuju od hrišćanskog života.

Lažni proroci

“Koliko muškaraca i žena žive očarani iluzijom novca, koji od njih na kraju napravi robove profita i sitnih interesa. Koliko njih u životu misle da su sami

sebi dovoljni a na kraju postanu žrtve samoće!

[...]Kolikim mladima se nude: droga - lažni lek, odnosi “uzmi i baci”, lake ali nepoštene zarade! Koliki su, zatim, potpuno uhvaćeni u mrežu virtualnog života, u kojem su odnosi najjednostavniji i brzi, da bi se na kraju pokazali kao dramatično besmisleni! Ovi prevaranti nude bezvredne stvari, a oduzimaju ono što je najdragocjenije: dostojanstvo, slobodu i sposobnost da se voli. To je prevara sujete, koja od nas pravi paunove ... onda postajemo smešni; a posle, povratka nema. Nije za čuđenje: đavo, koji je “lažov i otac laži” (Jn 8:44) prikazuje zlo kao dobro i lažno kao istinito, da zbuni čovekovo srce. Stoga, svako od nas je pozvan da ispita svoje srce da li je napadnuto prevarama ovih lažnih proroka. Moramo naučiti da se ne zaustavljamo na prvom, površnom nivou, već da prepoznamo šta ostavlja dobar i dugotrajan otisak u nama, jer to dolazi od Boga i zaista je dobro za nas.

Hladno srce

[...]Koji su znaci koji nam pokazuju da je ljubav počela da se gasi u nama?

Ono što naročito gasi ljubav je pohlepa za novcem, “koren svih zala” (1 Tim 6:10); nju sledi odbacivanje Boga, a time

i traženja utehe u Njemu, birajući radije naš očaj umesto utehe u Njegovoj Reči i u Svetim Tajnama. [3] Sve se to pretvara u nasilje protiv onih koji se smatraju pretnjom našoj "sigurnosti": nerođeno dete, starija, bolesna osoba, gost na proputovanju, stranac, ali i bližnji koji ne odgovara našim očekivanjima.

Čak i stvoreno je nemi svedok tom hlađenju ljubavi: Zemlja je zatrovana otpadom bačenim iz nebrige i interesa; mora su takođe zagađena, a moraju, na žalost, prekrivati ostatke žrtava brodoloma usled prisilnih migracija; nebesa - koja po Božjem nacrtu pevaju njegovu slavu - su izbrazdana mašinama iz kojih pljušte smrtonosne kiše.

Šta raditi?

Ako primetimo u nama i oko nas znakove upravo opisane, tu je Crkva, naša majka i učiteljica, koja nam zajedno s često gorkim lekom istine, u ovom vremenu Velikog Posta, nudi slatki lek molitve, milostinje i posta. [...] Kako bih želeo da mi, kao hrišćani, sledimo primer Apostola i da uvidimo mogućnosti da podelimo naša dobra sa drugima, konkretno svedočanstvo o zajedništvu koje živimo u Crkvi. [...]

Kako bih hteo da i u našim svakodnevnim susretima s braćom koja od nas traže pomoć vidimo zov samog Božjeg Proviđenja: svaka milostinja je prilika za sudelovanje u Božjem Proviđenju prema svojoj deci.

I ako se On služi sa mnom da pomogne nekom bratu, kako se neće sutra pobrinuti za moje potrebe, On koji se ne da nadmašiti u velikodušnosti.

Najzad, post oduzima snagu našem nasilju, razoružava nas i predstavlja važnu priliku za naš rast. S jedne stra-

ne, on nam omogućuje da doživimo ono što osećaju oni kojima nedostaje čak i najneophodnije, i znaju dobro šta je to svakodnevno gladovanje; s druge strane, on izražava stanje našeg duha koji je gladan dobrote i žedan života u Bogu. Post nas budi, čini nas pažljivijim prema Bogu i bližnjemu, ponovo budi našu volju da budemo poslušni Bogu koji jedini može da utoli našu glad.

Vatra Uskrsa

Ako ponekad izgleda da se ljubav gasi u mnogim srcima, nije tako i u srcu Božjem! On nam uvek daje nove prilike da možemo da počnemo da volimo iznova.

[...]U Uskršnjoj noći ponovo ćemo doživeti svečani obred paljenja uskršnje sveće: uzeta sa "nove vatre", svetlost će polako rasterati tamu i osvetlice bogoslužbenu zajednicu. "Svetlost Hrista koji je uskrsnuo u slavi raspršuje tamu srca i duha", kako bismo svi opet mogli doživeti iskustvo učenika iz Emausa: slušajući reč Gospodnju i hraneći se Evharijskim Hlebom, vратиće se u naša srca plamen vere, nade i ljubavi.

Papa Franjo

Post kao blagoslov

Vreme Svete Četrdesetnice/Korizme odnosno Velikog Uskršnjeg posta je posebno blagosloveno vreme u liturgijskoj godini Crkve. Predstavlja period intezivnije molitve, strožeg posta (duhovnog i telesnog) i dobrovoljnog odricanja od određene hrane i ugođaja svake vrste. Molitva i post su poput krila koja naše duše uzvode Bogu. Zato je ovo period posebne Božje milosti/blagodati koja rađa duhovne darove, harizme, koji su nam potrebni za rad u Vinogradu Gospodnjem.

Ti darovi predstavljaju nasušnu potrebu, naročito kad je u pitanju „diakonia“ – služenje bližnjemu. Isto tako ovo je priprema za meditaciju/sozercanje o onome što je Napušteni Isus Svojim životom i krstovaskrsnom žrtvom učinio za nas. Dragovoljno se žrtvuje za spasenje sveta, krvlju Svojom zapečaćuje ono što je podučavao, a to je: LJUBAV. Zato je Sv. Četrdesetnica odlična prilika da pojačamo molitvu, produbimo pokoru, usavršimo podvige, ali i prihvatimo slaboga u veri te požurimo u zagrljaj Božjoj volji u sadašnjem trenutku. Taj Kjarin „sadašnji trenutak“ koji nam dolazi od Raspetog nam i Napuštenog na Krstu Vaskrsitelja je vreme intezivnijeg duhovnog penjanja na lestvicu vrlina i lutanja kroz pustinju sopstvenog smisla života.

Zašto uopšte danas postiti, odricati se uživanja i slušati glas Božji u sebi? Svakako, najpre zbog ljubavi i iz ljubavi prema Gospodu Koji jeste Ljubav i Koji se kroz ljubav prema drugome projavljuje svakome i u svakome od nas. Ljubav uvek, ljubav prema svakome; ljubav iz samopregorne žrtve koja sagoreva ono sebično i grešno u nama, te gordost kao majku grehova. Ljubav nam otvara vrata Raja iza kojih se nakon četrdesetodnevno hoda po pustinji posta vidi svetlost Vaskrsenja i nebozemna radost Napuštenog, Raspetog i Uskrslog Otkupitelja sveta koju je On pripremio za sve one koji Ga ljube.

Krstu Tvome poklanjamo se Hriste i sveto Vaskrsenje Tvoje slavimo! Stoga prigrlimo Krst Napuštenog Hrista i ovo vreme posta, podviga i molitve kao dar Božji koji potpomaže svaki naš korak na svetom putu ka jedinstvu učenika Hristovih i ispunjavanju poslednje Isusove želje i molitve: DA SVI BUDU JEDNO!

o.Nikola V. Soldatović

Feljton: Istorija i razvoj Pokreta focolarara

Povodom 75 godina od začetka Pokreta i 10 od preminuća Kjare, želili smo da se osvrnemo na istoriju i razvoj Kjarinog dela, temom Istorija i razvoj Pokreta focolarara. Tema je podeljena u šest nastavaka: Istorija Silvije Lubik sve do njenog konačnog „Da“ Bogu; Fokularini, koji su sledili Kjarino „Da“; Kjarini sledbenici različitih generacija i društvenih statusa; Dijalozi: ekumenski, međuverški, sa savremenom kulturom; Takozvane Poplave: ideal u svim društvenim porama ljudskoga života; Pokret posle Kjare.

Silvija Lubik

Silvija je ime koje je dobila kad se rodila. Ime Kjara, odabrala je sebi posle njenog posvećenja Bogu.

Bog zove čoveka da saučestvuje u stvaranju sveta. Bilo je ljudi koji su bili veliki pred Bogom. Ove osobe često izazivaju jednu znatiželju: da li su oni samom svojom ličnošću stvarali svoja dela, ili su vremenom, njihova dela oblikovala njih, ili se radi o nekom dijalektičkom odnosu? Ovim feljtonom želimo upravo da to saznamo: međusobni odnos Silvije i Kjare.

Jedinstvo je uvek moguće

Ćerka tipografa sa socijalističkim idejama i domaćice, dosledne katolkinje; oboje jednostavni, direktni, bez suvišnih reči. Silvija je imala starijeg brata, Džina i dve mlađe sestre, Lilijanu i Karlu. Silvija je rođena 22. januara 1920. godine. Lubiči su jednostavna, ali vrlo ujedinjena porodica u kojoj vlada velika harmonija.

Porodica i Trento - njena postojbina, duboko će obeležiti Silvijino formiranje kao ličnosti. U porodici je Silvija naučila da je jedinstvo uvek moguće, ako se voli i kada se izabira dobro. Detinjstvo i mladost one koja će postati osnivač pokreta prisutnog u 182 nacije i u koji će se uključiti milioni ljudi, provela je bez nekih posebnih epizoda. Ono što je razlikuje od svih drugih je neprestano stremljenje za punoćom smisla postojanja i neumornom potragom za istinom.

Isus u Evharistiji

Kada je imala sedam, osam godina, Silvija, odlazila je u crkvu Presvetog Sakramenta na jedan sat adoracije Isusa u Evharistiji; meditirala je o Njemu, upijajući Ga u sebe, i to je nekad išlo sve dotle da nije više ništa videla, sve je postajalo crno oko nje osim bele Evharistije. Molila je: Ti koji si stvorio sunce, koje greje i osvetljava, uđi u mene svojom svetlošću i toplinom.

Bol

U desetoj godini imala je akutnu upalu trbušne maramice, i bila je neophodna

hitna operacija. Sestre Maria Bambina, kod kojih je Slivlija odlazila nedeljom, molile su se da se devojčica oporavi ako bi to bilo za dobro njene duše. Silvija je došla svesti.

Tri godine kasnije, hodajući svojim živahnim korakom, mala osoba, vitka i ljupka, klizeći kao pokretna svetlosna tačka zaogrnuti siromašnom, ali lepom haljinom, iznenada se osetila pozvanom na mučeništvo. Jasan, iznenađan poziv. Zapanjena, zaustavi se, okrene lice prema nebu i odgovori: "Da". To su bili momenti milosti koji su bili uvod u jedan poseban poziv.

A ko se odrekne mene pred ljudima, odreći ću se i ja njega pred Ocem svojim koji je na nebesima. (Mt 10.33)

Kao student na Višoj pedagoškoj školi, imala je toskanskog nastavnika, ateistu, živahnog, dobrog govornika, koji je umeo da fascinira studente. Jednog dana profesor je počeo govoriti neistine o Crkvi; Silvija u jednom trenutku više nije izdržala; podigla je ruku i rekla: „Profesore, ovo nije istina. To ne može biti istinito“.

Scena se ponavljala i narednih dana. U međuvremenu, počela se svakodnevno moliti za tog profesora. Na Božić, kada su se dobijale ocene, Silvija, koja je kao i njene drugarice očekivala da vidi trojku, četvorku iz filozofije, umesto toga uz usklik iznenađenja pročitala je: "Desetka".

Nekoliko godina kasnije, jednog dana čula je kako ju je neko zvao po imenu sa druge strane ulice. Okrenula se: bio je to profesor filozofije. Dotrčala je do njega i opazila da je uznemiren. "Znaš

- rekao je - moja porodica se raspada ... Ušao sam u ovu crkvu, da se molim Bogu koga ti obožavaš".

Biću ja tvoj Učitelj

Nakon što je završila školu (1938. godine), Silvija je nameravala da nastavi studije, ciljajući na filozofiju. Učestvovala je na konkursu za 33 besplatna mesta na Katoličkom univerzitetu, misleći da će tako ispuniti svoj san: ali na listi je bila trideset četvrta – nedostajao joj je jedan poen! Upravo takav ishod zadao joj je veliki bol. Ali Gospodin je govorio u njenoj duši: "Biću Ja tvoj Učitelj".

Umeće ljubavi

U međuvremenu postala je učiteljica u osnovnoj školi u planinskom selu Castello di Ossana, u Dolini Sunca, u blizini prolaza Tonale 1938. - 1939. Petnaestogodišnja devojka, Elena Molinioni bila je obuzeta učiteljicom koja je svakodnevno išla u crkvu; više puta ju je pratila da vidi kako se moli, jer se molila na neki novi način. Parohijski sveštenik je bio taj koji ju je odveo Silviji s namerom da bi je ona podučavala. Elena je tokom susreta bila iznenađena prisnošću nastavnice: čim je ušla u sobu, Silvia ju je uzela pod ruku. Interesovala se za porodicu i sve njene najbliže, i pustila ju je da slobodno priča nadugačko. Elena je otišla i sa radošću se prisetila poslovice: "ko je našao prijatelja našao je blago".

Od 1940. do 1943. godine Silvia je predavala u Konjoli, blizu Trenta, u ustanovi Opera Serafica¹. Njena škola se sastojala pre svega od ljubavi prema učenicima, čineći se jednaka sa njima.

Učenici su je zbog toga smatrali jednom od njih, videći u njoj istovremeno njihovu nadređenu. A ona je davala život za njih. Da bi objasnila o biljkama i njihovim karakteristikama, vodila je učenike u selo i pokazivala im borove i margarete, planine i vode, da bi ih zavoleli.

A kada su deca u popodnevnim satima, klonulim glavama na klupama, spavala, ona je, kao anđeo, kružila na prstima oko njih, recitujući sklopljenih ruku krunicu²; kada je videla da je neko od njih budan, ona im je milujući ih, naslanjala glave na klupu; a onda ih je, jednog po jednog, poveravala Isusu. Obasipala ih je ljubavlju zbog onog što ih čeka, njih koji su kao siročad odrastali bez nežnosti, i ulazili u život.

Porodica iz Nazareta

“Pozvana sam na seminar katoličkih studentkinja u Loretu - piše Kjara - gde se nalazi, po tradiciji, u velikoj crkvi-tvrđavi, kuća Svete porodice iz Nazareta ... čim mogu, ja trčim tamo... Obuzima me nešto novo i božansko, skoro poklekнем

pred time. (...). Svaka misao me pritisla, srce mi se steže, suze nekontrolisano padaju(...) Poslednji je dan. Crkva je prepuna mladih ljudi. Kroz mene prolazi jasna misao, koja nikad neće biti izbrisana: slediće te mnoštvo u devičanstvu.”

Uviđa da će biti rođena nova stvarnost u Crkvi. To će biti “focolar”: zajednica ljudi – u devičanstvu i u braku, koji su posvećeni, iako na različite načine, Bogu.

Budi sva moja

Godine 1943, sada već u dvadeset i trećoj godini, dok je išla po mleko par kilometara od kuće, u mesto Madonna Bianca, umesto sestara koje su odbile majčin poziv zbog prejake hladnoće, oseti, upravo ispod železničkog mosta kako je Bog poziva: “Budi sva moja” (...) Bio je 7. decembar 1943. godine, u 6 sati ujutru, kada se posvećuje – daje se Bogu zauvek sa zavetom čistoće (čednosti): datum koji će se smatrati rođenjem Pokreta focolara. Tog dana, Kjara u svom srcu nije imala nikakvu nameru da išta osnuje: ona se jednostavno “udala” za Boga.

¹Opera Serafica bila je ustanova za siročad koji su držali kapucinski oci.

²Katolička molitva, slično brojanici

Velika draž sadašnjeg vremena

Harizma Kjare Lubik, pokretača društvenih promena

Proslava 10. godišnjice od smrti Kjare Lubik
14 mart 2018

Kastelgandolfo, 3 mart 2018

Pravilo novog života

Već od prvih godina kako je pokret zaživeo, Kjara je shvatila da svetlost koju joj je Bog davao Harizmom jedinstva, nije samo "put svetosti koji dovodi do vrhunca jevanđeljske ljubavi, tog dragoceng bisera, već je... (bilo) pravilo novog života"¹.

Jevanđelje, izvučeno iz zaborava i zaživelo pod silnim nadiranjem ovog Svetla, pokazalo se kao pokretač dubokih društvenih preobražaja: Očeva providenja, Isusova obećanja, Blaženstva kao lična karta hrišćanina, ljubav kao zakon, čovečanstvo kao porodica, univerzalno bratstvo, naročito ljubav prema zanemarenima i siromašnima.

Kako sama Kjara priča, tih prvih meseci su ona i njene prve prijateljice imale za cilj da reše socijalni problem Trenta. Bile su to intenzivne godine, tokom kojih se prve fokolarine nisu štedele već su trčale iz jednog dela Trenta u drugi, noseći pomoć svima kojima je to bilo potrebno. Pozivale su siromašne na ručak

njihovoj kući, stavljale najlepši stolnjak koji su imale i svi su sedali za sto: jedna fokolarina, jedan siromah, jedna fokolarina, jedan siromah; nudili su jelo, ali kao da su im rođene sestre, a ne kao dobrotvori.

Od Kjare mi i danas crpimo duhovnost jedinstva, koje je usredsređeno na Isusa, Boga i čoveka, koji je prisutan - kako je obećao - među ljudima koji žive u međusobnoj ljubavi, ali i na njihovim konkretnim životnim putevima na kojima su se zadesili.

To je kolektivni put koji zrači, koji je zarazan, koji se otvara onima koji mu pristupaju stvarajući dela koje ostavljaju trag i preobražavaju sve aspekte društva i istorije.

Prepustimo se rečima Jevanđelja da nas oblikuju, jer samo ono i može da promeni svet. Kjara je govorila: "Jevanđelje nije potpuno shvaćeno, jer da jeste, ne bi bilo potrebno ništa drugo za revoluciju u društvu"².

Na pitanje "šta konkretno radite", Kjara odgovara:

"Pokret obeležava ljubav. A šta donosi ljubav? Donosi to da se činiš jedno sa drugima, da služiš svima, jer hrišćanstvo je ljubav, a ljubav znači služenje. Isus nam je to pokazao kada je on, Bog, prao noge učenicima; onda utoliko više mi moramo da peremo noge jedni drugima. Stoga se u svim narodima, kojima odlazimo u pohode, trudimo da uočimo šta je ono najpotrebnije toj naciji, tom narodu, tim ljudima. Na taj način, uviđa se koji su to oblici pomoći, koja su to dela koja su korisna, ali ne jer su cilj sama sebi ... već odgovoraju na potrebe ljudi, i tek tako nastaju društveno-korisna dela".³

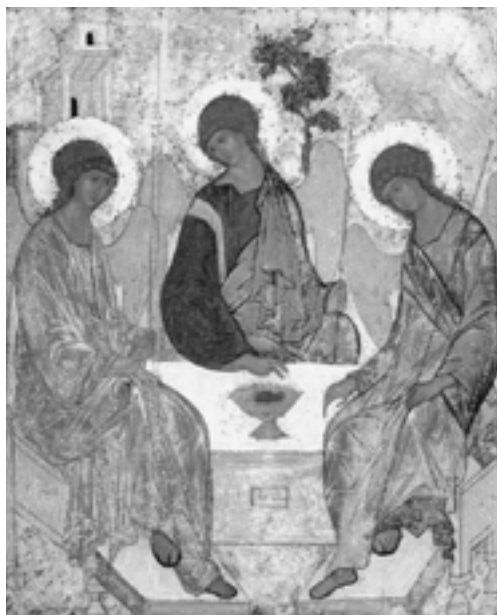
Model: Sveta Trojica

Koji je model "pravila novog života"? 2006- e godine, učesnicima studijskog seminara "živeti u gradu" Kjara piše: "Zatražena je od mene koja reč, i ja sam malo razmišljala: kada je Reč Božja postala čovekom i kada je došla na zemlju, donela je ovde način života Neba, način života Trojice: Ljubav. Trojica je model svih ljudskih ispoljavanja."⁴

Na drugom mestu objašnjava:

"Postoje tri osobe u Trojici, a ipak su Jedno jer Ljubav nije i jeste istovremeno, u večnom međusobnom darovanju. To je dinamika intra-Trojčinog života, koji se manifestuje kao bezuslovno darovanje samoga sebe, međusobno ne biti u ljubavi, potpuno i večno zajedništvo. (...) Način života u Svetoj Trojici je ono što možemo oponašati, ljubeći jedni druge. Tada naš život više neće biti samo unutrašnji život pojedinca, već će postati, bez prisile, život celokupne ljudske porodice."⁵

Dakle, model naših međuljudskih i društvenih odnosa je ljubav Trojice. Bog, uprkos tome što je Jedan, nije sam već je stvarnost ljubavi koja izražava mnoštvenost, model svakog ljudskog suživota: društveni odnosi na sliku Trojice.

Marijin grad

Izraz ovakvih odnosa može biti grad, na koji je Kjara uvek gledala sa posebnim interesovanjem. Svaki grad ima svoj "poziv", specifičan nacrt koji može postati dar, nota u simfoniji celine. Sa ovakvim pogledom je ona na svojim mnogobrojnim putovanjima, zbog primanja brojnih počasti i zvanja počasnog građanina gradova, želela da otkrije i upoznata dušu svakog grada.

Možda je to i razlog zašto je oduvek želela videti ostvarenja malih gradića, laboratorija ljudskog suživota, skice ujedinjenog sveta, svedočenje o tome kako bi izgledalo društvo zasnovano na međusobnoj ljubavi Jevandelja, na životu u bratstvu.

Postoji 25 gradića Pokreta, prisutnih na pet kontinenata, u najrazličitijim društvenim i kulturnim kontekstima. Kjara im je bila nadahnuće, pratila je i prosvetljavala njihov razvoj.

Prototip svih njih, permanentna Marijapoli Lopjano u Toskani, imaće radost i čast da ugosti papu Franju sledećeg 10. maja.

Gledajući ih, Kjara ih je opisivala kao: "...grad / ukošena ravan prema onima koji pate zbog sumnji, neizvesnosti, nesigurnosti za budućnost, koji svakom pruža sigurnost i nadu. To je pomoć i onima koji danas traže sreću na pogrešan način, u drogi, u erotičnosti, u bogatstvu ... Govori i dokazuje svima da istina i savršena radost znači slediti Isusa. Prosvetljava one koji pate od raznih podela u porodici, ili u sopstvenom okruženju jer nudi primer i tajnu jedinstva. Razoružava one koji su u iskušenju nasilja svih vrsta, jer primerom internacionalnosti svojih stanovnika, pokazuje da se blagošću, koja je plod ljubavi, može osvojiti svet."⁶

Ko posećuje gradiće nalazi tamo dom, porodicu, majku: Mariju! Ona je ta koja obrazuje i uobličava Delo kao društvo kojem je Kjara dala život.

U Veličaj (Magnifikat) Kjara je uvek ukazivala na program života i akcije: "Velika povelja hrišćanske društvene doktrine počinje tamo gde Marija kaže: "Zbaci silne s prestola, i podiže ponižene. Gladne napuni blaga, i bogate otpusti prazne." U Jevanđelju je najveća i zapanjujuća revolucija. I možda je u Božjim planovima da će i u ovom vremenu Bogorodica pomoći nama Hrišćanima, uronjenim u rešavanje društvenih problema, da izgradimo, učvrstimo, podignemo i pokažemo svetu novo društvo

u kojem odjekuje moćni Veličaj (Magnificat)."⁷

Lepota i Umetnost

Marija ostavlja i pečat harmonije, lepote, umetnosti. Da, Kjara je prepoznala plodove harizme jedinstva i u životu i radu mnogih umetnika koji kroz svoj rad, prosvetljeni njenim svetlom, doprinose povratku umetnosti u svoj društveni poziv.

To je vizija umetnosti kao proročanstva novog humanizma, što nam omogućava da nazremo društveni potencijal iskustava jedinstva, ploda međusobne ljubavi među ljudima, odraz lepote Boga koji je ljubav. Ljubav u kojoj se lepo, dobro i istina podudaraju.

Time se inspirišu i teže prema neprestanom razvoju, različiti umetnički izrazi prisutni u Delu (od muzičkih ansambala do pozorišta, od baleta do pevanja, od vizuelnih umetnosti do poezije i muzike ...), kao odgovor na Kjarinu molitvu pred Mikelandelovim Sažaljenjem: "Utoli ovu žeđ za lepotom koju svet oseća: pošalji velike umetnike, ali oblikuj u njima i velike duše, da sa njihovim sjajem upute ljude prema najlepšem od svih sinova ljudi: Isusa".⁸

Marija - Majka

Decembra 1957. na jednoj stranici Kjara kaže da je, kada je pitala Isusa zašto nije našao način da ostavi i Mariju na zemlji, u sebi čula odgovor: Nisam je ostavio jer je želim videti u tebi...A vi ćete raširiti majčinske ruke i srce čovečanstvu, koje kao i onda žudi za svojim Bogom i Njegovom Majkom..."⁹

Društveno angažovanje našeg Dela - kao i ono Kjarino - treba da ima Marijina obeležja.

Jedno od njih je da bude majka, tvorac života: Kjara je živela to materinstvo koje je preobrazilo živote hiljadama ljudi i pokrenulo čitav jedan narod širom sveta da živi za ostvarenje bratstva i jedinstva ljudske porodice.

Zaista, koliko je samo ljudi, crpeći iz Kjarine harizme, otvorilo nove puteve, pokrenulo inicijative, dela...! I svi su oni, a zauvek će i biti, živi deo jedinstvenog Nacrta, u materinskom zagrljaju Dela, zagrljaju bez granica koji prevazilazi bilo kakvu prolaznu pripadnost, prepoznajući svoju decu uvek i svugde.

Na svom nedavnom putovanju, na svečanoj proslavi u čast Marije, u Trujilu, Peruu, papa Franjo, krunisao je Mariju kao majku nade.

Kjara nastavlja da bude u svom Delu majka nade za nadolazeće generacije koje primaju od nje život harizme i prenose ga iz generacije u generaciju.

To vidimo kod naših mladih ljudi koji izražavaju i traže istinsko, konkretno i aktivno jedinstvo sa odraslom generacijom. Blistajući, puni zahvalnosti za život

onih koji su im prethodili, i istovremeno nastavljajući u prvim redovima Božje Delo koje nosi sa sobom svoje radosti, boli, izazove, koje je iznad svih granica, što će oni i poručiti i svedočiti na pretstojećem DženFestu¹⁰ u julu u Manili.

Budite uvek jedna porodica

U Loretu, još prvih godina kada se Pokret rađao, naslućujući svoj poziv, Kjara je u porodici iz Nazareta videla prvu društvenu stvarnost na koju se treba ugledati na ovoj zemlji. Nebeski model Trojice ovaplotio se na zemlji u porodici iz Nazareta.

Mnogo godina kasnije, na pitanje novinara: "Ako biste trebali izreći svoju poslednju volju, svoj testament, šta biste rekli?", Kjara je odgovorila: "Budite svi jedna porodica! Ljubite se međusobno kao što je nas Isus ljubio. Budite spremni umreti jedni za druge. Budite porodica. To bih rekla: to je dovoljno, sve je ovde ... ". "Isus među nama (Hristos posredi nas) je osnova na kojoj se gradi naše "biti uvek jedna porodica", porodica Božje dece, Marijina porodica".¹¹

¹Cf. Chiara Lubich, *Conversazione: "Gesù Abbandonato, chiave dell'Unità"*, Il tema, Rocca di Papa, 6/01/1984. Cf. Chiara Lubich, *Gesù Abbandonato*, ed. Città Nuova 2016, p. 29.

²Chiara Lubich, "Risposte ai volontari", Rocca di Papa, 25/01/1975, videoregistrazione.

³Chiara al Consiglio Ecumenico delle Chiese, "Risposte alle domande", Ginevra, 5/10/1982.

⁴Chiara Lubich, *Messaggio ai partecipanti al 1° Seminario Internazionale di Architettura*, Loppiano, 9/06/2006, pubblicato in *Atti del Seminario*.

⁵Chiara Lubich, *Messaggio videoregistrato ai partecipanti al convegno "Vivere la speranza nella società globale del rischio"* promosso dalle ACLI, Orvieto, 7/09/2003.

⁶"Intervista di Michele Zanzucchi a Chiara su Loppiano", Rocca di Papa, 11/06/2004, pubblicata su *Un giorno a Loppiano*.

⁷La dottrina spirituale, Città Nuova, Roma 2006, p. 194; *ScrSp/1*, "La 'magna carta'", p. 240.

⁸Cf. *Scritti Spirituali/1*, Roma 1978, p.213; cf. Chiara Lubich, "Dio bellezza e il Movimento dei Focolari", Castel Gandolfo, 23/04/1999.

⁹La dottrina spirituale, cit., p. 40.

¹⁰<http://y4uw.org/events/genfest-2018/>

¹¹Collegamento CH, Ottobre 2005.

Papa Franja će posetiti Lopjano

Izjava predsednice Pokreta fokolarara, Marije Voče,
povodom dolaska pape

Na veliku radost i iznenađenje focolarara papa Franja je najavio da će 10. maja 2018. godine posetiti Lopjano, gradić Pokreta fokolarara. Predsednica Marija Voče će ga dočekati i pozdraviti zajedno sa lokalnim biskupom Fjezola, mons. Mariom Meinijem.

“Najava je izazvala iznenađenje i duboku radost”, rekla je Marija Voče, odmah nakon ove vesti. “Dolazak pape u posetu jednom od naših gradića je velika čast za Pokret fokolarara. Ali pre svega, to je podsticaj za još veću posvećenost životu u ljubavi i jedinstvu, vrednostima ukorenjenim u Svetom pismu.

Želeli bismo da papa Franja, dolazeći u Lopjano može da oseti živo Jevanđelje.

Vest počinje da se širi po zajednicama focolarara, tako da će se ova radost i posvećenost proširiti čitavim svetom”.

Lopjano je prvi gradić Pokreta focolarara, koji je nikao 1964. godine, na jednom brdu u Toskani u blizini Firence. Trenutno ima oko 850 stanovnika: muškaraca i žena, porodica, mladih i dece, sveštenika i monaha, iz 65 država sa pet kontinenata. Više od polovine stanovnika tamo stalno živi, dok su drugi u jednoj od 12 međunarodnih škola koje traju od 6 do 18 meseci. Međunarodna i multikulturalna komponenta, koja je uzela kao zakon međusobnu ljubav, čini od Lopjana laboratoriju suživota između ljudi različitih uzrasta, društvenog statusa, tradicije, kulture i vere.

Kao mlada devojka, Kjara Lubik započinje avanturu Ideala: život posvećen promovisanju jedinstva po Hristovom zaveštanju Da svi budu jedno. Iz toga se rodio Pokret focolara kompleksne strukture i s brojnim sledbenicima iz svih naroda, kultura i vera. Danas su ti sledbenici pripadnici svih generacija i zajedno, kao jedna porodica, žive za isti cilj. Ali Kjara je shvatila da svaka od tih generacija ima svoj osobeni profil i svoj plan.

Gen 3 ciljano visoko (...) Shvatili su da u svetu, u istoriji, oni koji su najviše ostavili traga, bili svetitelji: privukli su gomilu ljudi oko sebe, doveli su toliko ljudi Bogu, promenili su svet oko sebe (...). [Gen 3] Žele da budu – i nemojte se čuditi– generacija svetitelja (Kjara Lubik).

Krajem decembra, od 28. do 1. januara 2018. održao se međunarodni kon-

gres Gen3. Trajao je pet dana, od kojih je svaki dan donosio sa sobom novu čaroliju života u zajedništvu. Svaki dan, duhovno smo bili za jednu stepenicu više, ulazeći ujedno jednu stepenicu niže u nas same. Centralna tema kongresa bila je tema o Mariji. Izabrana tema, za nas prisutne, nije bila laka, ali na kraju uz zajedničke napore, uspele smo ipak razumeti barem deo od onoga što smo čuli: toliko, koliko nam je bilo dovoljno da nas podstakne na cilj da prepustimo svoj život njenom toplom naručju.

Zatim, imali smo temu u vezi nasilja i drugarstva. O tome u školama slušamo redovno ali ovde smo to slušali iz našeg ugla Gen. Između tema bila je i poneka kratka igra koja nam je omogućila da se zabavimo ali i takođe da se

DOČEK NOVE GODINE GEN 3 U TOTOVOM SELU

Ko su Džen3 (Gen3)?

upoznamo sa drugim mladim ljudima koje pre nismo poznavali. Nije bila bitna činjenica ko je iz koje zemlje, koji jezik govori ili ko se kako oblači. Bilo je bitno samo to da imamo zajednički cilj a to je da pružamo ljubav i širimo zajedništvo sa svima.

Kroz ceo program smo imali zadatak da rezimiramo staru godinu i da izrazimo želje za novu. Tako smo se prisetili i lepih stvari koje smo proživeli, na kojima ćemo biti zahvalni i kojih ćemo se uvek sećati, ali i grešaka koje bi želeli da ispravimo u narednoj godini.

Došli su nam Gen2 iz Mađarske koji su sa nama podelili divna iskustva kako upošte funkcionisati kada se postane Gen2. O svim poteškoćama ali i prednostima odrastanja i prihvatanja odgovornosti. Iz toga smo izvukli za-

ključak da se ne bi trebali plašiti i odustavati kada pređemo u Gen2.

Bio je i jedan dan različit od drugih: išli smo posetiti razne ljude, da ljubav o kojoj smo toliko pričali ne bi ostala samo na rečima već da pređe i na dela. Sve što smo naučili tada smo i primenili. Ljubav koju smo primili na susretu, podelili smo sa drugima, pa smo tako čistili orahe, pravili sveće i posećivali starije osobe.

Poslednjeg dana stare godine, 31. decembra, priredili smo slavlje na doček. Prvo smo imali rekreaciju gde smo mogli pokazati naše talente: pevanje, sviranje, ples, gluma... Ostatak večeri je bio rezervisan za zajedničke plesove. U ponoć je bilo iznenađenje: vatromet! Posle ponoći smo se okupili na zajedničku molitvu da bi smo ušli sa mirom u duši u narednu godinu.

Utisci sa susreta

Volim susrete takvog tipa i pokušavam se što češće uključiti. Zajedništvo koje se može iskusiti u takvim prigodama je jedinstveno i nesvakidašnje. Igre i razgovori nisu kao obično. Smjeh i zabava s takvim ljudima pruža višestruko duhovno zadovoljstvo.

Damjan Ivanjko, Hrvatska

Jako sam se radovao kad sam čuo da ćemo mi Gen zajedno slaviti novu godinu, ali pre kongresa sam se brinuo da nećemo uspeti. Na kraju je bilo savršeno. Ceo kamp je bilo jako veselo i živ, osetila se Božja ljubav, i Marijina ljubav između nas. Bilo je jako lepo upoznati nove Gen, jer nismo bili samo iz Srbije. Došli su mladi iz Hrvatske, Mađarske i Bugarske. Meni su bile najlepše zajedničke meditacije, i kad smo otišli da pomognemo ljudima u susednom gradu. Nadam se da ćemo i sledeći put uspeti napraviti nešto slično.

Mate Varga, Srbija

Utisci sa susreta

Jako mi je drago što sam uspeo doći. Imao sam puno drugih obaveza u to vreme ali sam ipak stigao. Obično mladi doček provedu sa najbližima i prijateljima i provode se, ali ja sam bio srećan da i to vreme darujem drugima. Naposljetku i ja sam sam bio okružen sa dragim mi osobama. Bilo mi je drago što smo imali priliku sretnemo sa Gen iz drugih država koje retko viđamo. Uspeo sam naučiti puno toga i upoznati sebe kroz razgovor sa prijateljima.

Petar Huska, Srbija

Bok, ja sam Luka Gen3 iz Hrvatske. Iz Hrvatske nas je bilo desetak. Bio sam na kongresu Gen3 i prošle godine na kojem je bilo puno mladih iz gotovo svih država Europe. Slično tako sam očekivao i sljedeće godine no moram priznat da je ispunilo moja očekivanja. Bilo je predobro, upoznao sam mnoge zanimljive Gen i ušao u novu godinu sa prekrasnim mladima. Imali smo različite programe na kojima smo naučili puno, pogotovo sa pedagoginjom. Sretan sam što sam prisustvovao takvom kongresu i nadam se da će ih biti još puno u budućnosti!

Luka Kopilović, Hrvatska

Treba nam više pozitivnih vesti

LONDON – Da je ljudima širom sveta dosta loših vesti koje se masovno plasiraju u medijima i da sve više raste potreba da se čuje i pročita nešto o pozitivnom što se dešava na našoj planeti potvrđuje skup pod nazivom “Dobre vesti za medije” (Good News for the Media), održan u Britanskom muzeju u Londonu.

Kakva dobra nedelja

Skup je organizovala Džodi Džekson (Jodie Jackson), osnivač sajta “Vot a gud vik” (What a Good Week, u prevodu “Kakva dobra nedelja”), a prisustvovalo mu je više od sto zagovornika pozitivnih vesti iz redova urednika, novinara i običnih građana.

“Pre otprilike godinu dana postala sam frustrirana zbog odsustva pozitivnih vesti. I odlučila sam da preuzmem nešto u vezi s tim tako što sam pokrenula svoj sajt na kojem jednom nedeljno objavljujem dobre vesti, koje pronađem na internetu tokom sedmice”.

“Skupljajući vesti bila sam iznenađena zadivljujućim pričama koje sam pronalazila.” (positivenews.org.uk).

Dominacija loših vesti

Svi govornici su se složili da danas u medijima na globalnom nivou postoji dominacija loših vesti.

Takav trend predstavlja rezultat uverenja da samo loše vesti imaju prođu. Potvrdu takvog načina razmišljanja koji vlada u medijima predstavljala je anegdota koju je ispričao Martin Luis, a koja datira iz vremena kada je radio na Bi-bi-siju: “Moj kolega Martin Bel izveštavao je o 14 ratova i bio svedok razaranja gradova. Kada je pitao šefove da li može da izveštava o njihovoj obnovi, rekli su mu da ne može i poslali ga u još jedan rat”.

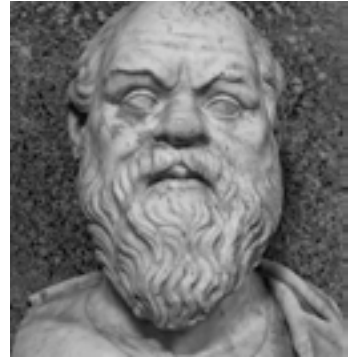
Stiže ohrabrenje

Ipak, ohrabruje činjenica da se sada u svetu sve više medija i novinara okreće konstruktivnom izveštavanju.

Zaključak svega rečenog na skupu “Dobre vesti za medije” predstavljaju reči Džodi Džekson:

„Ako novinarstvo treba da teži istini, onda treba predstaviti više primera pozitivnih emocija, dostignuća, oporavka posle katastrofa i rešenja za probleme sa kojima se suočavamo. Vreme je za više pozitivnih vesti da bi se stvorila potpuna slika o svetu, a ne maskirala istina“.

Veštačka inteligencija?

Rečenica iz prvog dela naslova pripisuje se grčkom filozofu Sokratu, iz V veka pre Hrista. Sokrat se rado upuštao u razgovor sa svakim ko je želeo da razgovara. Raspravljao je obično tako što bi postavio pitanje kao da želi nešto naučiti, a onda je koristeći se tuđim odgovorom razotkrivao neznanje onima koji su mislili da znaju¹.

Što ima više znanja, čovek otkriva pred sobom veći mrak neznanja. To mogu razaznati i reći samo oni koji poseduju veliko znanje. Sokratova definicija najvišeg znanja dovodi u apsurd — znanje izjednačuje sa neznanjem². Verujte onima koji traže istinu. Sumnjajte u one koji je nađu, govorio je Andre Gide, francuski književnik iz XIX – XX veka.

Kroz celu ljudsku istoriju čovek je tragao za istinom, a saznanja do kojih je dolazio izražavao je kroz mitologiju, religiju, filozofiju, nauku. Uzmimo na primer klasičnu fiziku: njen razvoj doveo je do industrijskih revolucija koje su potpuno promenile svet, ali je ona snažno uticala i na ljudsku misao. Tako je Njutnova mehanika pokazala da isti zakoni upravljaju zemaljskom i nebeskom mehanikom, što je svakako bila velika novina. Sa klasičnom fizikom

pojavilo se i novo filozofsko učenje: Determinizam. Iz njega proizilazi da u svetu nema slučajnosti, nema slobodnog čina, već je sve određeno prethodnim zbivanjima³. Klasična fizika, u to su mnogi bili ubeđeni, može da objasni sve što je bilo, jeste i biće. Nikakvi Stvoritelji, astrologije i slično: pomoću zakona fizike, može se predvideti i objasniti čak i život ljudske jedinice. Možda je Andre Gide mislio na takve kad je rekao Sumnjajte u one koji je nađu (istinu).

Ubrzo se ta sumnja i obistinila i to baš zaslugom fizičara. Plank, Hajzenberg, Ajnštajn, Šredinger i drugi, razvili su kvantnu fiziku, teoriju relativnosti, fiziku elementarnih čestica. U ovoj modernoj fizici pojam determinizam ne postoji. Zamenjuju ga pojmovi relativnost i neodređenost.

Sve je relativno: vreme, prostor, događaji. Vreme i prostor kao da su povezani pupčanom vrpcom: u nekom prostoru, koji može da bude ravan ili zakrivljen, vreme može da teče brže ili sporije. Stanje nekog objekta može se opisati samo u odnosu na neki drugi objekat, kao, na primer, kad nam se čini da je naš autobus krenuo, a ustvari on stoji, dok se kreće onaj drugi kojeg posmatramo. Tvorac teorije Relativno-

sti Albert Ajnštajn, opisuje svet koji je potpuno nepoznat našem svakodnevnom iskustvu.

Kada želimo tačno da odredimo gde se nalazi neki objekat, mi moramo nečim da ga „dodirnemo“ – bilo običnim metrom, laserskim zrakom ili nečim drugim. Kod velikih objekata mi ne zapažamo da se nešto pri tome dešava, ali na nivou atoma sam „dodir“ menja položaj predmeta – on kao da nam izmiče i ne možemo da izmerimo njegov tačan položaj, već samo otprilike. To je Hajzenbergov princip neodređenosti. U Hajzenbergovom svetu kvantne mehanike, nema strogo determinističkih događaja, već samo verovatnih: nešto se može dogoditi ali i ne mora. Čak je i sam Ajnštajn negodovao na ovo sa primedbom: Bog se ne kocka.

Mislim da se većina današnjih fizičara, u koje i sebe ubrajam, oseća kao u Sokratovoj koži.

Matematičari sa druge strane, pokušavali su da shvate da li je moguće doći do konačne istine: da li se dokazana teorija može smatrati apsolutno tačnom, ili se ona uvek može i pobiti. Prenosim ovde deo članka o jednom takvom naučniku - Kurtu Gedelu, objavljenom u italijanskom časopisu *Cittànuova* nr.1 (januar 2018.) autora Marka Bernardonija:

Tragična snaga Gedelove teoreme

Gde tražiti istinu ako čak i matematička logika omane u tome?

U Beču, 1930te, jedan 23-godišnji, skoro nepoznati mladić, dokazao je jednu matematičku teoremu koju su mnogi ondašnji veliki matematičari i logičari teško mogli da shvate zbog svoje kompleksnosti i abstrakcije...

...Njegova teorema bila je hladan tuš za filozofski i matematički svet.

Za Gedela nije bilo dileme da li se za bilo koju matematičku teoremu može dokazati sa sigurnošću, da li je „istinita“ ili „lažna“: on tvrdi da to nije moguće jer, ako se ostane samo unutar jednog sistema bilo kakvih logičkih postulata, nikad se ne može dokazati da li je taj sistem u potpunosti dosledan samom sebi, ili nije. ... san o spoznaji stvarnosti koja može da zasnuje samu sebe ispario je zauvek.

Danas, posle Gedela, zna se da postoje matematičke teoreme koje se mogu prihvatiti kao istinite, ali ne mogu biti dokazane kao takve... Taj „gubitak izvesnosti“ otvorio je mnoga pitanja na polju teorije spoznaje. Možemo li shvatiti naš um ili naš mozak? Da li on može biti simuliran na jednom kompjuteru?

... Pjero Pazolini izveo je zaključke iz teorije nepotpunosti o kognitivnim (spoznajnim) sposobnostima čovekovog uma⁴. Ako je istina da jedan sistem sa konačnim brojem elemenata (kao što je ljudski mozak) nema u sebi svoj vlastiti kriterijum istine, već mora da se obrati za to nekom većem sistemu u kome je sadržan, nekom beskonačnom sistemu, kako onda čovek može neprestano dolaziti do istine? Ako je tačno da bez ideje o beskonačnom, čovekov um ne bi mogao da dođe do istine i da

je shvati, onda se mora prihvatiti da se tokom evolucije nekako u našim moždanim nitima pojavila neka vrsta "informacije o apsolutnom".

...Bez toga da ubaci u igru i "imantnost Boga u spoznajnom činu i u ljudskoj svesti"...,zaključuje Pazolini, "niko do sada nije bio u stanju da reši kontradikciju u samoj osnovi do koje dovodi teorija spoznaje a da ne uključi element apsolutnog".

Slučaj entropije

Entropija je mera neuređenosti. Zakon entropije kaže da neuređenost samo raste. Kada dođe oluja, napravi haos, nikad obratno: da razbacane stvar dovede u red. Na nivou celog svemira zakon entropije verovatno i važi, ali, na primer, evolucija kosmosa prkosi zakonu entropije. Rađaju se zvezde, planete, život. Vremenom, od jednostavnih organizama na Zemlji, nastaju sve složeniji i složeniji. Jedna obična ćelija naše kože je toliko komplikovana, da se to može uporediti sa konstrukcijom najmodernijeg aviona, sa svime što on ima, ali dimenzija istih kao ta ćelija. To je za nas nezamislivo. Postoji ogroman raskorak između naših ljudskih tehničkih rešenja i onih u prirodi – u korist prirode.

Zaključak

Dakle, kako ćemo stvoriti veštačku inteligenciju po uzoru na ljudsku, kad nismo u stanju ni da je shvatimo bez

nećeg izvan nje? Naša inteligencija nikako ne može da se uporedi sa nekom "prirodnom inteligencijom" koja je stvorila svemir.

Što više istražujemo i saznajemo sve više ličimo na Sizifa: kada uspemo da nađemo neki odgovor, odmah se pojavi i 10 novih pitanja. Kako onda da stignemo do odgovora na sva ta pitanja kojih svakim danom ima sve više i više?

Prisetimo se anegdote o dečaku i Svetom Augustinu. Sveti Augustin je želeo da pronikne u sve tajne ovoga i onoga sveta. Jednog dana video je jednog dečaka kako na obali trči do mora, a zatim sa malom posudom punom vode trči nazad do mesta gde je u pesku iskopao malu rupu i tamo sipa tu vodu. "Šta to radiš dečače?" "Hoću da prelijem svu vodu iz mora u ovu moju rupu", odgovori dečak. "O ludi dečače, pa zar ne vidiš koliko je more veliko a tvoja rupa mala?". Na to mu dečak odgovori: "A kako ti misliš da staviš u tvoju malu glavu tajne svekolikog sveta koje želiš da otkriješ". To rekavši, dečak nestade.

Ipak, dobro je uvek postavljati sebi pitanja i tražiti odgovore. Ti odgovori i samo njihovo traženje daju smisao našem životu i svemu oko nas, i stvaraju utisak da postoji neki krajnji Cilj. Verujte onima koji traže istinu. Sumnjajte u one koje je nađu. (Andre Gide)

Dr. Striber Joakim

¹<https://sh.wikipedia.org/wiki/Sokrat>

²Klajn I. i Šipka M, Veliki rečnik stranih reči i izraza, Prometej, Novi Sad, 2008.g.

³Ivan Vidanovića, iz knjige „Rečnik socijalnog rada“

⁴Piero Pasolini, Nuova Umanità n. 1/1979

Praktični saveti - uradi sam

Zelena strana

Slana torta sa tikvicama

500 g brašna
200 g margarina
1 jaje
malo soli
pola čaše mleka ili jogurta
½ praška za pecivo

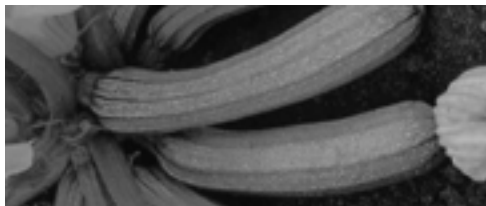
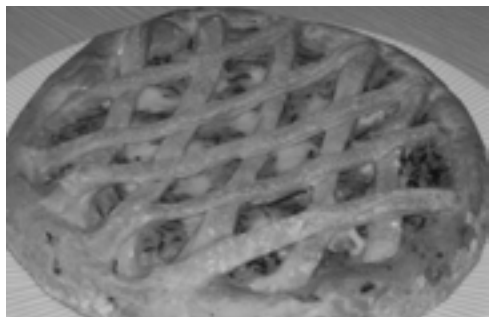
Sastojci za fil:

2 kg tikvica
1 praziluk
So
Oko 200 g kačkavalja (Trapist ili Moza-rela)

Izmrviti brašno sa margarinom, posle dodati druge sastojke, testo ne bi trebalo biti teško, zato možda treba malo više mleka.

Očistiti praziluk, iseckati, ispržiti. Iseckati tikvice i staviti na praziluk, dodati malo soli i bibera, kuvati zajedno oko 10 minuta. Ako treba sipati malo vode. Posle toga ostaviti da se ohladi.

U međuvremenu razvucite testo i stavite u jedan okruglu posudu. Za to koristite 2/3 testa. Tikvice pomešati sa sirom i staviti na testo. Ostalo testo razvucite, isecite trake i stavite na fil. Premažete testo jajetom. Stavite u peć na 200 C°, za 30 minuta.

Tikvice

Kao i sve tikve, potiču iz Amerike, a čovečanstvo ih konzumira već više od 10.000 godina.

Poput dinja i krastavaca, tikvice pripadaju porodici Cucurbitaceae.

Tikvice imaju malo kalorija, a puno nutrijenata. To je odlična namirnica za mršavljenje jer ispunjava želudac i time daje sitost.

Izvrstan su izvor vitamina B i C, mangana i kalijuma, dok su žute tikvice bogate i beta karotenom.

Svakodnevno konzumiranje tikvica hrani organizam dijetalnim vlaknima, koja poboljšavaju probavu, sprečavaju zatvor i čiste creva od toksina.

Time smanjuju verovatnoću od pojave raka creva, kontrolišu šećer u krvi i smanjuju apetit.

Spojevi u tikvici čuvaju zdravlje krvnog sastava i smanjuju holesterol. Zahvaljujući tome smanjuju rizik od ateroskleroze, srčanog i moždanog udara.

Zbog visokog udela mangana tikvica povoljno djeluje na sve funkcije tela. Poboljšava metabolizam proteinima i ugljenim hidratima i ubrzava sintezu masnih kiselina i holesterola.

Mangan je ključan i za proizvodnju prolina, aminokiseline koja dopušta formiranje kolagena, čineći kožu zdravijom, a zaceljenje rana bržim.

Cirkularna ekonomija: Komisija predstavila strategiju za plastiku

Cilj strategije je zaštita životne sredine od zagađenja i podsticanje rasta i inovacija, pretvaranjem izazova u pozitivni program za budućnost Evrope.

Novim planovima je predviđeno da do 2030. na tržištu EU u upotrebi bude samo plastika koja se može reciklirati, da se potrošnja plastike za jednokratnu upotrebu smanji te da se ograniči namerna upotreba mikroplastike.

Osim toga, Evropska komisija će razviti oznake za biorazgradivu i kompostnu plastiku i predložiti nova pravila o ambalaži kako bi se povećala mogućnost recikliranja plastike koja se koristi na tržištu i potražnja za recikliranom plastikom.

Mere čiji je cilj da se stane na put bacanju otpada u more obuhvataju nova

pravila o lučkim objektima za prijem kako bi se osiguralo da otpad koji nastane na brodovima ili je prikupljen na moru tamo ne ostane, već da se vrati na kopno da bi se njime upravljalo na adekvatan način.

U nastojanju da podstakne investicije i inovacije, Komisija će povećati podršku koju pruža nacionalnim vlastima i preduzećima izdvajanjem dodatnih 100 miliona evra za finansiranje razvoja pametnih plastičnih materijala sa većom mogućnošću za reciklažu.

Komisija će sa partnerima širom sveta saradivati na pronalaženju globalnih rešenja i razvoju međunarodnih standarda.

Izvor: Kuća dobrih vesti/ EU info centar

Preporučujemo:

DRAGI PRIJATELJI,
ZBOG VELIKOG INTERESOVANJA
IZLOŽBA "OD ČIKA PAJE" JE PRODUŽENA DO 1. APRILA 2018.
UŽIVAJTE U PREKO 40 REMEK DELA
NAŠEG NAJVEĆEG SLIKARA
PAJE JOVANOVIĆA, TOPLOJ ŠOLJICI ČAJA
I ČUVENOJ TORTI "KRALJICA NATALIJA".
DOBRODOŠLI!

Adresa: Svetogorska 17, 11 000 Beograd

Radno vreme:

Četvrtak 15.00 – 20.00h
Petak 15.00-20.00h
Subota 11.00-16.00h
Nedelja 11.00-16.00h

